

CVETJE

z vertov sv. Frančiška.

XXX. tečaj

V Gorici, 1913.

I. zvezek

Zaupno občevanje z Bogom.

P. A. M.

XIII. Poglavje.

**Strah pobožnih duš zarad veljavnosti njih spovedi
je nespameten.**

Vsakedo lahko spozna, da iz dveh vzrokov more zgubiti zaupanje in mir serca. Ali si prigovarja, da ni dobil odpuščanja grehov, katere misli, da je storil, ali si pa domišluje, da je storil kak smertni greh, ki ga ne spozna. Trapi in bega se pa tak človek na prav iznajdljiv način.

Ako dvoji, da bi bil vredno dobil sveto odvezo, si govori: Jaz sicer vem, da zakrament sv. pokore vse grehe odpusti, ako se le vredno deli in prejme. Kedo pa mene zagotovi, da je bilo tako, da je bil ta zakrament vredno in veljavno podeljen in sprejet? Ali je imel spovednik oblast vse moje grehe mi odpustiti in je li hotel to storiti? On sicer ve za to, ali jaz ne. Ali ni moji obtožbi gotovo nič bistvenega manjkalo in sem li imel dosti kesanja? Tega ne vem, tega nisem gotov in to je, kar me straši in bega. Ako se boji, da je po dobljeni sv. odvezi storil smertni greh, vedno bolj vznemirja svojo zbegano vest. Nihče,

pravi ne pozna zadosti dobro vsega, kar se v njegovem srcu godi; skušnja brani o tem dvojiti in sv. pismo to spričuje. »Ničesar si nisem v svesti, pravi sv. Pavel, vendar zarad tega nisem opravičen.« Prestrašen zarad teže svoje vesti je zaklical prerok: »Grehe pa, kedo jih spozna? Mojih skritih pregreh očisti me!«

Sv. Avguštín je menil, da je kje v kakem kotu vesti skrit kak greh, ko je rekel: »Ti ne vidiš nobenega greha na sebi, Bog pa morebiti keterega vidi, ker njegovo spoznanje je mnogo več.« Resnično, ali ni to strašno?

Odgovorim: To ni tako strašno, kot si domišljuješ. Zakaj, ako ti morem dokazati, da nam vse te možnosti vzamejo le popolno in očividno gotovost, sem ti s tem že dokazal, da ti ostane vendar moralna gotovost, ketera zadostuje, da odpravi tvojo zbežanost in ti ohrani mir. To dokazati ne bo tako težko. Poglejmo prvi vzrok tvojega strahu.

Ti praviš, da ne veš, je li imel spovednik oblast odvezati te tvojih pregreh; da ne veš, te je li hotel odvezati; ti ne veš, si se li dobro spovedal in imel dovelj kesanja. Predno ti na posamezne dvojbe odgovorim, ti hočem povedati neki splošni nauk bogoslovcev. Vzemimo, da pride k sv. spovedi grešnik, kateri je opravljal nevredne in svetoskrunske spovedi. Ta se je zdaj za sv. spoved lepo in skerbno pripravil in ima zadostno kesanja. Čeravno se on zarad svojih nevrednih spovedi ni obtožil, ker ali za gotovo misli, da se je vselej vredno spovedal ali pa ker je nanje popolnoma pozabil, so mu bili vendar ti in vsi drugi grehi odpuščeni, on je bil popolnoma opravičen in z Bogom spravljen.

Poglejmo zdaj tvoje dvojbe.

Ti dvojiš nad oblastjo in voljo spovednikovo. Ne delaš prav, odgovarja učeni Suárez, ker se spoveduješ navadno pri kakem znanem spovedniku.

Ti dvojiš nad tem, da bi bil storil vse, kar se tirja za dobro sv. spoved, to je, da si svojo vest dobro izprašal, da si se vseh smertnih grehov odkritoserčno spovedal, da si jih dosti obžaloval. Ali so pa ti pogoji tako težki, da bi morala pobožna duša bati se, da jih ni pri nobeni sv. spovedi spolnila, od kar se je spreobrnila? Bojiš se, da se nisi dosti odkritoserčno spovedal, da si vedoma zamolčal smertni greh; pa verjemi mi, da je ta

strah prazen, da je ta strah k večemu dvojba. Kedor pravi, da je res vedoma smertni greh zamolčal, ta ne dvoji, temuč je tako gotov, da bi na to prisegel. Bojiš se, da nisi imel zadostnega kesanja; pa to nezadostno kesanje je le nepopolno kesanje, ki izvira iz strahu pred peklom, ali zarad ostudnosti greha. Ta žalost in to kesanje izključi voljo grešiti in je združeno z upanjem odpuščenja. Sv. cerkveni zbor pravi, da je to nepopolno kesanje, nagib sv. Duha, ki grešnika pripravlja, da se verne v stan pravičnosti. Čeravno to kesanje ni zadosti, da bi grešnika brez zakramenta sv. pokore opravičilo, ga vendar pripravi, da prejme po odvezi duhovnika milost božjo, odpuščenje grehov. Ali je to kaj tako redkega in težkega? Gotovo ne. Saj je v moči vsakega, da resnično obžaluje svoje grehe. Zarad tega tudi ne moreš po pravici soditi, da nisi imel pri nobeni izmej toliko in s tako skerbjo in vestnostjo opravljenih sv. spovedi zadostnega kesanja. Kaj bi morali reči o spovedih navadnih kristjanov in koliko bi jih smelo upati, da se bodo zveličali, ako bi se celo tisti, ki hodijo po potu popolnosti, morali po pravici bati, da vkljub svoje skerbne priprave nikoli niso imeli zadostnega kesanja? Ali moremo misliti, da je Bog kristjanom naredil to za zveličanje neobhodno potrebno zdravilo tako težko?

Po člooeško soditi bi morali reči, da je skoraj nemogoče misliti, da bi ta, ki več let Bogu zvesto služi, ki se varuje smertnih grehov in se tudi odpustljivih grehov večkrat obtožil, niti enkrat ne bil prejel zakramenta sv. pokore s potrebno pripravo, da bi mu zbrisala odveza prejšnje pregrehe in povernila prijateljstvo božje.

Učeni Suares tako piše: »Že dlje časa sprebernjen kristjan, ki skerbno dela za svoje zveličanje in napredek v čednostih in se pogosto spoveduje s pripravo, ketera se mu zadostna zdi, je lahko miren zarad svojega opravičenja. Ke bi imel sam več ali manj opravičene dvojbe glede veljavnosti ene ali druge prejete odveze, je vendar moralno gotov, da vsaj vse niso bile neveljavne. In ke bi vedel le o eni sami, bi mogel po pravici soditi, da je bil tisti dan sprejet v prijateljstvo z Bogom.« Še več; jaz ne vem, kaj bi moglo zavirati pametnega in pobožnega človeka, da bi ne bil vsaj moralno gotov o veljavnosti svojih spovedi; saj se je vselej potrudil obuditi kesanje čez svoje grehe

in terdni sklep jih nič več ne delati. Kaj pa še potrebuje? Vsaketeri, ki je nekoliko napredoval v spoznanju in ljubezni božji, je skesan, ako le hoče biti. Pripomniti pa moram, da potrebno kesanje ni v čustvih, temuč v volji. Nespametno bi tedaj bilo vedno dvojiti o vrednosti svojega kesanja.

Pa praviš: Kaj pa ako se je spovednik zmotil, ko je izgovarjal sv. odvezo, ali pa je pozabil me odvezati? **Odgovorim:** Zvest služabnik božji ima še en drugi pripomoček zraven odveze, da more terdno verjeti, da je v prijaznosti z Bogom, to je djanje popolne ljubezni božje; eno samo tako djanje je zadosti, da iz sovražnika napravi prijatela božjega. Kje pa je človek, kateri si prizadeva duhovno živeti in bi pri sv. spovedi ali tudi pri drugih svojih molitvah ne obudil večkrat djanja ljubezni? Vsaka pobožna duša sme terdno upati, da si je s takimi djanji popolne ljubezni pridobila milost božjo.

Morebiti bo kedo vgovarjal, da se le redko kedaj more obuditi popolno kesanje? Tudi to je nekak predsodek. **Odgovorim:** 1. Najnižja stopinja čiste ljubezni naredi kesanje popolno; 2. to kesanje je bilo vse tisoče let pred smertjo Kristusovo edini pripomoček zveličanja, kaker je še dandanašnji za vse, ki so v nezadolženi zmoti in katerih je veliko več, kaker si mislimo. Ako bi bilo tako težko obuditi djanje popolne ljubezni in kesanja pravičnemu in po popolnosti hrepenečemu, kaker se terdi, kaj naj si mislimo o zveličanju pravičnih stare zaveze, kateri niso bili toliko razsvitljeni? Kaj naj si mislimo o zveličanju onih čednostnih duš, ketere žive in vmerjejo v krivi veri, ne da bi slutile, da je njih vera kriva in njih cerkev ne prava?

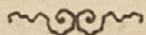
Gorje ljudem, ke bi tak nauk bil pravi nauk! Sè studom se moramo obrniti od tacega nauka že zarad tega, ker je nasproten zdravi pameti in žaljiv za dobrega Boga; dolži namreč Boga, da je večini ljudi dal le malo porabljev pripomoček za zveličanje.

Ako vse to resno premislimo, vprašam, kaj more ovirati pobožnega človeka, da nebi tako-le sklepal:

»Ako je Bog, kaker nas vera in pamet uči, neskončno dober in ljubezniv, gotovo zasluži, da ga ljubim bolj kot samega sebe in vsako drugo stvar; pripravljen moram toraj biti rajš vse zgubiti, kaker pa njega razžaliti. Večkrat sem bil tako nesrečen; da, večkrat sem nevredne stvari in samega sebe bolj

cenil kot njega in ga tako močno žalil. Obžalovati moram to nezvestobo in krivico; obžalujem in hudo mi je bolj kakor ke bi me kaj še tako hudega zadelo. Terdno sklenem zatirati vsako ljubezen in vsak strah, ki bi vtegnil storiti, da bi v novič Boga žalil.«

Kaj more ovirati zvestega služabnika božjega, da ne obudi tako djanje kesanja in ljubezni? Ako hoče, lahko tako stori, ker ima prosto voljo. Ali si moremo misliti pametnega človeka, kateri pravi, da je sto in stokrat poskušal tako djanje obuditi pa ni mogel? Tak človek zapira oči, da ne vidi. Odpre naj jih in videl bo. Da more služabnik božji dvojiti nad enim ali drugim takim djanjem, to si lahko mislim, da bi pa od vseh djanj, kar jih je storil od svojega spreobrnjenja, nobeno ne bilo dobro in resnično, tega ne morem razumeti. Tudi učeni Suares tega ne pripozna. On pravi: »Ako človek, kateri se že dlje časa varuje smertnega greha, vsaki dan, koliker more, obuja tako djanja kesanja, se mi zdi, po načelih, ki jim imamo o milosti in obljubah božjih, nemogoče, da bi ne bil vsaj včasih obudil djanja popolnega kesanja.«

Pobožna Katarina, angleška kraljica,

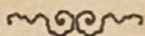
vdova 3. reda sv. Frančiška.*)

Katarina je bila hči španjskega kralja Ferdinanda V; Izabela njena mati jo je vzgojila v pobožnosti in v strahu božjem. Komaj šestnajst let stara je bila omožena z najstarejšim sinom Henrika VII. angleškega kralja. Čez pet mesecev pa je postala vdova. Mislila se je verniti na Španjsko, toda njen tast in oče sta jo pregovorila, da je na Angleškem ostala ter se s potrebnim dovoljenjem poročila z bratom rajnega moža. Slovesno je bila nato kronana za angleško kraljico, pa ni imela dopadajenja nad to častjo. Bila je že prej tretjerednica. Tudi ko kraljica, se je koliker je mogla in smela, priprosto oblačila; pod verhovno opravo je vedno nosila spokorno obleko tretjega reda. Vsaki dan je bila pri sveti maši; vsaki teden se je spovedala in predela sveto obhajilo. Poste je strogo deržala. Pred Marijinimi

*) P. Winkes, Seraphischer Tugendspiegel. 6. Januar.

prazniki se je postila ob kruhu in vodi. Zelo je skerbela za dobro vzgojo svojih petero otrok.

Njen mož, kralj Henrik VIII., je gerdo živel. Sklenil je celo svojo pravo ženo zapoditi in se z neko dvorsko gospodično poročiti. Cerkev mu tega ni mogla dovoliti. Doseči pa je mislil to s tem, da je sam sebe postavil za najvišjega predstojnika Cerkve na Angleškem. Od duhovščine je zahteval, da ga mora kaker takega pripoznati in mu zvestobo priseči. Kedor tega ni hotel storiti, je bil pregnan z Angleškega ali pa vmorjen. Katarina ni hotela tega storiti, na povelje kralja je morala torej otroke in dvor zapustiti. Dvorjani so jo zaničevali in dostikrat ji še najpotrebniših reči niso dali. Tudi svetih zakramentov ni mogla prejemati niti pri sveti maši biti, ker je kralj vse rimskemu papežu vdane duhovnike preganjal. Katarina pa je vdana v voljo božjo vse te križe poterpežljivo prenašala noter do smerti. — Vmerla je 6. januarja leta 1536. P. A. F.

Življenje bl. Janeza Triorskega,

misijonarja in marternika 1. reda sv. Frančiška.

P. S. Z.

Rojstvo in mladostna leta bl. Janeza.

Blaženi Janez, katerega življenje smo se namenili popisati, je bil rojen dne 15. marcija leta 1760, tedaj pred dobrimi stopetdesetimi leti, pod Trioro, malem gorskem mestom, nekdanjega Piemontskega kraljestva v tako imenovanem ligurskem primorju, prav blizu tam, kjer je ob morju meja sedanje francoske in italijanske dežele.

Mestece Triora leži na griču, ki je obdan v veči ali manjši daljavi od višjih gora, zato mu je pogled na morje zapert. Od severa moti mirno okolico divji hudournik Kozjek (Capriolo), ki teče v vratolomnih skokih čez pečine, dokler se v dolini ne združi sè Sreberno reko (Argentina) ob vznožju mesta. Tu leži malo veči kraj, ki se poteguje v sedanjem času za častni naslov mesta in se imenuje »Triorski mlini« z okoli 800 prebivalci. Tukaj je bil naš blaženik rojen.

Očetu je bilo ime Anton Marija s priimkom Lantrua, materi pa Marija. Drugi dan po rojstvu je bil otrok kerščen v župnijski cerkvi sv. Lovrenca na imeni: Frančišek Marija. Mi ga bomo torej do vstopa v samostan imenovali Frančišek, kaker so ga njegovi domači klicali.

Družina Lantrúa je bila že takrat in je tudi še sedaj mnogošteviljna v Triori in Triorskih mlinih. Skoraj vsi njeni člani so v dobrih razmerah in posestniki, četudi se ne odlikujejo od družih po bogastvu. Ljudje v Liguriji so pridni, pošteni in ljubijo delo. Zato pa tudi niso, ne primorci ne gorjani, ravno ubožni, kaker so v mnogih drugih krajih Italije. Lastno hišo in nekaj polja ima navadno vsak. Največ se preživljajo z delom in obertjo. Odlikujejo se že od nekedaj po svoji globoki, odkritoserčni pobožnosti, posebno »v mlinih«. Zato se pa tudi morejo ravno ti donášati z mnogimi mladeniči, ki so se posvetili Bogu v duhovniškem ali redovnem stanu. Perva mej vsemi je v tem oziru ravno družina Lantrua, ki je dala frančiškanom razen našega blaženika tudi dva njegova nečaka, karmeličanom p. Jožefa in nunam sestro Pavlo.

Stariši našega Frančiška so bili po svoji resnični pobožnosti zgled vsem drugim; zato ni čuda, če so sè svojim lepim življenjem vplivali tudi na malega Frančiška, ki je že zgodaj kazal, da ga je božja previdnost izbrala za nekaj posebnega. Že ko otroka so ga sosedje in drugi nazivali »malega svetnika«. Frančišek je pa to častno ime tudi zaslužil. Ko je začel hoditi v šolo, je bilo vse njegovo obnašanje, pridnost, pokorščina vzor svetega otroka.

Vsako jutro je hodil v župnijsko cerkev sv. Lovrenca k sv. maši streč. In kako lepo ga je bilo videti! Klečal je nepremično z lepo sklenjenimi ročicami in gledal neprestano na aljtar. Opravljal je angeljsko službo ko angelj lepo in pobožno, ter si s tem pridobil obilne milosti.

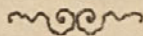
Iz cerkve v šolo grede se je na potu tako lepo vedel, da mu je na obrazu in zunanosti odsevala notranja nedolžnost in odkritoserčnost. Nehote so ga tovariši morali spoštovati in ljubiti. V šoli je bil miren in poslušen, zelo natančen v izpolnjevanju šolskih dolžnosti in silno marljiv. Učitelji so ga imeli zelo radi. Moj drugimi je bil učitelj v Triori neki Frančiškov sorodnik, duhovnik Jernej Gadzano. Ta je na Frančiška zelo vplival. Kar

je rekel, to si je mladi učenec globoko vtisnil v spomin in se v vsem ravnal po nauku in zgledu dobrega učitelja ne samo v šoli, ampak tudi na potu, doma in v cerkvi.

Gotovo ni treba posebej povdarjati, da so stariši ljubili tako poslušnega, dobrega, pridnega otroka. Imeli so ga za dragocen od Boga prejet zaklad, v katerem so bile skrite izredne zmožnosti, ki jih bo odkrila še le prihodnjost. Ko so mu izbrali ime Frančišek pač niso slutili, da ga bo božja previdnost peljala na pot serafinskega očaka in ga naredila naslednika in sinu sv. Frančiška.

V bližini mesta Triore je bil na griču samostan in cerkev sv. Frančiška. Poslopje stoji še zdaj. Družina Lantrua je bila menihom dobro znana, saj so prejeli od nje mnoge darove. Četudi v tem času ni tam več samostanske družine, vendar sv. Frančiška še posebno častijo. S tega samostanskega griča je pogosto prihajal brat nabirat miloščino. »v mline«; dobri ljudje so mu vsakikrat radi napolnili vrečo z različnimi darovi. Posebno radostno je obiskoval hišo družine Lantrua. Tukaj je mladi Frančišek z nekakim gorečim veseljem sam donašal darove, ketere so mu stariši dovolili dajati, in jih deval bratu v vrečo. Nekako posebno ljubezen in nagnenje je čutil v sebi in tudi na zunaj razodeval do ubožnih sinov sv. Frančiška. In prav pogosto se je dogodilo, da je prijazni otrok spremljal brata na samostanski griček. Mir in tihota tega kraja mu je silno ugajala. Potem je pa navadno stopil v cerkev in večkrat so videli, kako je še ob sončnem zahodu mali Frančišek klečal pred podobo svojega zaščitnika in z lepo sklenjenimi rokami goreče molil. Mariskedo, ki je na skrivnem občudoval pobožnega dečka, bi se bil mogel vpraševati: Kaj neki bo iz tega otroka?

Ker se je Frančišek pridno učil, so ga stariši poslali po dovršeni domači šoli v nadaljne šole v Portomavricij, ki je v ligurskem primorju najbolj važno obrežno mesto. Tukaj so imeli očetje Barnabiti svoj zavod in šole, ki so jih sami z velikim vspehom vodili. Semkaj so poslali skerbni stariši našega Frančiška, in on jim je stroške in ljubezen sè svojo marljivostjo obilno povračeval. Dva patra učitelja sta rada priznala, da nista imela še nikoli v šoli tako pridnega, vestnega in pobožnega učenca, kaker je bil Frančišek Lantrua.

Zahvala in prošnja misijonskega škofa mons. Gracijana - Gennaro.

Monsinjur Gracijan Džennáro, ki ga pričujoča podoba kaže, je prišel preteklo jesen po svoji škofovski dolžnosti v Rim »ad limina apostolorum«, potem pa je ko frančiškan nekedanje beneške reformatske redovne okrajine obiskal svoje domače kraje in mimogrede tudi naš samostan (ko škof naših dveh kitajskih misijonarjev). Prišel je k nam, spremljan od p. gvardijana džemonskega v sredo popoldne 20. novembra in odšel je v petek zjutraj 22. novembra 1912 v rovinjski samostan, kjer je nekedaj ko mlad pater prebival. V četrtek 21. nov. smo mu izročili miloščino, ki se je bila poslednji čas pri nas nabrala. Njegovo rokopisno poterjenje s priserčno zahvalo je tako-le:

Visitando nel mio passaggio per Gorizia i miei
 Compatriotti friulani di Kostanjevica, ricevetti in ele-
 mosina 100 corone pel mio Missionario S. Engelhardo
 Avblaj; più 50 corone pel riscatto di due bambine
~~per~~ battezzandole col nome di Antonia una, e di
 Franческа l'altra; e altre 90 corone per i bisogni della
 Missione.

Ringrazio di vero cuore i più benefattori, e prego
 loro dal Signore una larga ricompensa.

+ Fr. Graziano Gennaro O. P. M.
 Vescovo tit. di Gerico
 Vicario Apostolico del Hupé orientale
 in Cina.

Po naše:

»Na svojem potovanju skozi Gorico sem obiskal svoje so-
 brate frančiškane na Kostanjevici ter sem prejel v miloščino
 100 K za mojega misijonarja p. Engelharda Avblja; dalje 50 K
 za odkup dveh deklic, ki naj se kerstite ena na ime Antonija,
 druga na ime Frančiška, in naposled 90 K za potrebe misijona.

Zahvalim iz celega serca pobožne dobrotnike in prosim,
 naj jim Gospod obilno poverne.

† Br. Gracijan Gennaro, r. m. b.
 naslov. škof mesta Jeriho
 apostoljski vikarij vshodnega Hupé
 na Kitajskem.«

Istega poročilo in prošnja za nadaljno podporo misijona v
 Vshodnem Hupéju.

»Visoko cenjeni bravci!

V poslednjem času se opazuje v moji skerbi izročnem mi-
 siju Vshodnega Hupé, da se prebivalstvo močno približuje
 katoliški veri in je nagnjeno sprejeti jo; mnogi se spreobračajo
 in tudi v tem kratkem času, kar sem od tam, so mi pisali, da so
 se spet še drugi kraji spreobrnili.

Za škofa in apostoljskega vikarija so ta naznanila prava
 tolažba in vender mu stiskajo serce, ker dobro ve, da mu po-

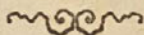
manjkanje sredstev ne dovoljuje vstreči vsem željam. Ti novi spreobrnjenci potrebujejo poduka, treba jih je vzgajati kaker otroke in zato je treba odpreti šole za dečke in deklice in katehumenate za odrasle obojega spola. K temu so potrebni ne majhni stroški, da se pomnože učitelji in učiteljice, šolska oprava, knjige itd. itd., ker se od teh vbozih kristijanov ne more dobiti nič, še pomagati jim je treba, da morejo hoditi v šolo in pripravljati se na kerst. Koliko kerstov bi mogli imeti več na leto in torej, koliko duš bi se več moglo rešiti, ke ne bi manjkalo sredstev!

Še drugo veliko dobro delo imamo v misijonu, namreč tako imenovano delo svetega detinstva. Nesrečni malikovavci nikaker ne umejo, kaj pomeni rešiti si dušo, in zadušivši celo natorni človeški čut bodisi zaradi skrajnega vboštva ali pa da se rešijo nadlege, izpostavljajo smerti toliko deklic, ali jih vtope ali zadavijo.

Le v mojem misijonu se pobere vsako leto čez tisoč dekletec in koliko več bi se jih moglo rešiti, ke bi imeli zadosti sredstev, da bi plačevali dojnice in vzderževali sirotišča, kamer se ti otroci potem denejo. Imamo nadalje tako imenovane kerščevavce, ki hodijo od terga do terga sè zdravili za otroke in keder najdejo take, ki so smerti blizu, jih kerstijo in jih je vsako leto dve do tri tisoč, ki tako pridejo v nebesa.

Iz teh malo verst morate spoznati, visoko cenjeni bravci, koliko dobrega se stori tam na Kitajskem in kako dobro se obrača miloščina dobrotnikov. Upam, da boste tudi nadalje prav mnogi radodarno prispevali in tako se vdeležili zaslužnja, da ste pripomogli h zveličanju toliko duš. V zaupanju, da moja prošnja ne bo zastonj, Vam želim od Gospoda ves nebeški blagoslov in se vsem spoštovanjem ostanem Vaš

v J. K. prehvaležni služabnik.

Srednjeveški misteriji.

P. M. T.

»Pobožnih, spodobnih in poučljivih predstav cerkvenih društev vodilo ne prepoveduje«. (Razl. vod. III. r.).

Neki modrijan je rekel: »Višino omike kacega naroda smemo soditi po tem, kako ljudstvo vporablja svoj čas; ga li zapravlja s popivanjem in kvartanjem, ali ga obrača v to, da st

koristi z izobražujočimi početji.« — Kakšno sodbo si smemo delati, ako obrnemo te besede na našo domovino? Z veseljem opazujemo, da se je neko trezno mišljenje polastilo naših rojakov; najbolji se trudijo za vsestransko povzdigo našega ljudstva. Sè zadovoljnostjo gledamo napredek tudi v porabi prostega časa. Mnogo se hodi v takem času k predavanjem, pevskim vajam in nastopom ali glasbenim in drugim plemenitim zabavam v nalašč za to ustanovljena društva. Naj bi se vračali domov vselej veselega serca, navdušeni za delo in trezno življenje, saj moder človek išče razvedrila le iz tega namena, da je potem za izpolnjevanje svojih dolžnosti tem sposobniši, kaker se od časa do časa struna ali lok popusti, da ne poče. Pa še nekaj. Gledališke predstave obiskuje naše ljudstvo, doma! Gledališče na kmetih, kedo bi bil pred nekaj leti mislil, da je mogoče. In zdaj ima že skoraj vsaka občirniša župnija svoj oder. Nanj stopa poleg svetovne tudi cerkvena duhovna ali verska igra, srednjeveški misterij, na novo obujen. Le naj gojé ljubezen do naravnih in nadnaravnih čednosti, ljubezen do Boga in cerkve, do bližnjega, do domovine . . ., do vsega, kar je resnično, dobro in lepo. Kaker se je pokazalo, ljubi naše ljudstvo povsodi versko igro ali misterij. Ker ima ta precej preteklosti za seboj, človek pa pri novi reči, še vsakdanji, rad vpraša, kakšen je njen začetek, namen itd., upamo, da bo vedoželjnim bravcem, ki imajo prilžnost take predstave videti, sè zgodovinskimi čerticami o verskih igrah vstreženo, tolikanj bolj, ker je še živ spomin na dunajski evharistični kongres in Kaliderónovo »dejanje« (auto) o razlagi svete maše, ki se je po stari španski navadi v počeščenje sv. Rešnjega Telesa tam igralo.

Gledališke igre so se razvile povsod, kjer jih imajo, iz bogoslužja, kaker bi bilo lahko spričati. Vzemimo za zgled dva naroda sè staro omiko, Gerke in Kitajce. Pri Gerkih, najbolj omikanem izmej starih evropskih narodov, so prirejali ob Bakhovih praznikih temu božanstvu na čast veselice s plesom in petjem; vmes so nastopale posamezne osebe, ki so pripovedovale dogodke iz Bakhovega življenja. V tem je iskati začetek gerških gledališčnih predstav. Pri Kitajcih, ki imajo izmej vseh narodov najstarišo omiko, so še dandanašnji ob praznikih gledališčne predstave v navadi. In dasi dandanašnji predstavljajo večinoma imenitne dogodke iz stare kitajske zgodovine, stoji

oder, prosto pod milim nebom, večinoma zraven templja. In menjava se veselica in molitev, procesija in ples, kaker v davno minolih časih pri stari Gerkih.

Iz bogoslužja se je razvilo tudi gledališče kerščanske Evrope. Cerkveno bogoslužje sè svojimi himni, sekvencami, antifonami, psalji, pomenljivimi obredi je rodilo misel, kerščanske prazniške skrivnosti najprej v dvogovorih, potem v krajših in daljših igrach pesniško obdelati. Take poskuse zasledujemo noter v deseto stoletje. Iz necega obrednika za angleške samostane (967) je razvidno, da so na veliki petek s pertom zakrit križ v slovesni procesiji prenesli na neki kraj poleg aljarja. Tam je ostal do velike noči. Po jutranjicah velike nedelje je klerik, oblečen v aljbo, s palmovo vejico v roki, prišel ter se vsedel poleg praznega groba. Zatem so prišli trije drugi kleriki s kadilnicami, počasnih korakov in tako kaker da bi kaj iskali. Ko jih je zagledal klerik-angelj, je pričel peti: »Koga iščete?« In oni so odpeli: »Jezusa Nazareškega«. Na odgovor: »Ni ga tukaj,« so se obrnili h koru ter zapeli: »Alleluja. Gospod je vstal.« Na to je zapel angelj: »Pridite in poglejte kraj, kamer je bil položen Gospod,« nato je vzdignil pokrov groba ter pokazal pert v grobu. Ta pert so potem kleriki pred ljudstvom razprosterli, pojoč: »Gospod je vstal iz groba.« Prestojnik (prior) je nato pri aljarju zapel: Te Deum laudamus.

Francoski ruánski (Rouen) obrednik se z ángleškim skoraj popolnoma strinja, le angelja ne predstavlja klerik, ampak deček, ki koncu še dostavi: »In pojdite ter povejte njegovim učencem in Petru, da je vstal.« Nato še sledeči nov prizor. Mesto dveh dečkov sedita zvonaj groba dva duhovnika - angelja, ki pojeta: »Ženska, kaj jočeš?« Duhovnik, ki predstavlja Magdaleno, odpoje: »Ker so vzeli mojega Gospoda in ne vem, kam so ga položili.« Angelja odgovorita: »Njega, ki ga iščete živega mej mertvimi, ni tukaj, vstal je; spomnite se, kaj vam je govoril, ko je bil še v Galileji, da vam je rekel: Sinu človekovemu je treba terpeti in križanemu biti in tretji dan vstati.« Tri ženske poljubijo tla in hočejo oditi; tedaj jim od leve strani aljarja nasproti stopi duhovnik-Kristus v aljbi in štoli, s križem v rokah pojoč: »Ženska, kaj hočeš? koga iščeš?« Srednja izmež ženskih (duhovnikov) odpoje: »Gospod, ako si ga ti vzela, povej mi, in jaz ga bom odnesla.« Duhovnik-Kristus ji pokaže

križ in poje: »Marija«. Ona mu pade k nogam pojoč: »Rabboni«. Duhovnik-Kristus ji migne pojoč: »Nikar se me ne dotikaj, nisem še namreč šel k Očetu; pojdi pa k mojim bratom in reci jim: Grem k očetu svojemu in očetu vašemu, mojemu Bogu in vašemu Bogu.« Nato gre na desno stran altarja pojoč, mejtem, ko gredo one tri mimo altarja: »Zdravi, ne bojte se, pojdite, sporočite mojim bratom, naj gredo v Galilejo, tam me bodo videli.« Nato odstopi. Tri ženske se poklonijo pred altarjem, in obrnivše se proti koru zapoje: »Alleluja. Vstal je Gospod, vstal močni lev, Kristus božji sin.« Naposled zapoje nadškof ali mesto njega drug duhovnik: Te Deum laudamus.

V trinajstem stoletju so na velikonočni pondeljek predstavljali pot v Emavs.

Slične predstave so bile v navadi ob božiču. Neki oksfordski rokopis enajstega stoletja ima pred začetkom tretje maše to le predstavo:

Dva dijakona v daljmatikah pojeta za altarjem: »Koga iščete v jaslicah, pastirji, povejte?« In dva pevca v koru odpojeta: »Zveličarja, Kristusa Gospoda, ko dete, povito v plenice, po besedah angeljevih.« Nato zapojeta dijakona: »Tukaj je dete z Marijo, svojo materjo, ki je Izaija prerok o nji napovedal: 'Glej, devica bo spočela in rodila' — in oznanite in povejte, da je rojen.« Nato zapoje pevec z visokim glasom: »Alleluja! Alleluja! Zdaj vemo, da je Kristus rojen na svetu; o njem zapojte vsi: Dete nam je rojeno itd.« Zatem je sledila neposredno sv. maša.

Mesto Ruán (Rouen) je v trinajstem stoletju že imelo razvito jaslično igro. Za altarjem so postavili jaslice s kipom prebl. Device. Na koru na vzvišenem mestu je deček, kot angelj oznanil Kristusovo rojstvo. Nato je prišlo pet klerikov skozi velika korna vrata mejtem, ko so dolu z oboka otroški glasovi peli glorio. Pri jaslicah sta dva klerika v daljmatikah pozdravila pastirje in jim pokazala dete. Potem je sledilo že omenjeno vprašanje, pastirji so se odstranili in pričela se je sv. maša.

Nenavadno ljubki so prizori, ki se je ž njimi v Ruánu slovesna maša pričela na Razglašenje Gospodovo. Po terci so prišli trije višji kleriki v plaščih (pluvijalih) in s kronami na glavi, srednji je nosil na palici zvezdo. Sledili so jim ko spremstvo nižji kleriki. Še za altarjem so peli:

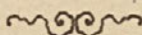
1. kralj: »V blišču prekrasnem zvezda sveti.«
2. kralj: »In pomeni, da kralj kraljev je rojen.«
3. kralj: »Čigar prihod je bil oznanjen po prerokih. Ko pridejo pred altar se kralji objamejo in poljubijo, pojoč: »Zato pojdimo vun iskat ga in nesimo mu darov — zlato in kadilo in miro.«

Mejtem ko gre procesija v cerkveno ladjo, se prižgo na altjarju luči v podobi zvezde, in kralji pojo: »Glej zvezda, ki smo jo na jutrovem videli, gre pred nami sveteč. Zares, ta zvezda nam kaže Novorojenega, ki je Balaam o njem pel: Zvezda vshaja iz Jakoba in mož iz Izraela, in on bo vse vojvode tujih narodov poterl, in zemlja bo njemu v last.«

Na to se kralji poklonijo detetu, izroče darove in otidejo; kratke pa veličastne besede spremljajo vse te prizore. Sklene jih sv. maša.

Naposled, ko je še praznik nedolžnih otrok dobil svoj bogoslužno gledališki obred, je bila čisto naravna misel, vse božične skrivnosti združiti v edno predstavo.

Prav tako so velikonočne obrede razširili, sprejemši v predstavo Judeža, Pilata, jude, vojake itd. To se je zgodilo že v ednajstem stoletju. Ker pa bi bile te igre pred mašo predolgo trajale, so jih sčasoma od božje službe ločili ter popoldne po večernicah predstavljali. (Dalje prih.)

Mala Lenčica od Svetega Boga

vijolica najsvetejšega zakramenta.*)

(P. V. K.)

1. Otroško pisemce Svetemu Očetu ob enem z odgovorom nanje.

Nekaj mesecev potem, ko so naš sveti Oče papež Pij X. osrečili otroke z določbo o zgodnjem prvem sv. obhajilu, so dobili v Rim v Vatikan prav ginljivo pisemce. Prišlo je z Irske-

*) Prestavljeno z dovoljenjem pisavca po: **Klein - Nelli** »vom heiligen Gott«, das Veilchen des allerheiligsten Sakramentes. Frei nach dem Englischen bearbeitet von P. Hildebrand Bihlmeyer O. S. B. in Beuron. Vierte und fünfte Auflage. Freiburg im Breisgau. Herdersche Verlagshandlung. (Knjižica stane lepo kartonirana: 95 v., v platno vezana sè zlato obrezo 1 K 68 v.)

ga, iz velikega obertnijskega in pristaniškega mesta, ki se imenuje Kork. Ondi vzgajajo na bližnjem »Nedeljskem studencu« (Sunday Well) sestre od dobrega pastirja uboge deklice. Pismo je bilo to-le:

»Ljubi sveti Oče!

Me, male iz Št. Finbarjevske obertne šole, združene hvallimo ljubega Boga, ker Vas je razsvetlil, da ste izdali določbo o prvem sv. obhajilu. Nikedar ne bomo nehale za Vas moliti in prositi hočemo ljubega Boga, da Vas sprejme v Svoje Sveto Serce.

Čudovito darilo, nam malim podeljeno, da moremo v zgodnji mladosti prejeti sv. obhajilo: to je za nas vir takega veselja, da se derzujemo pričujoče zahvaljno pisemce Vaši Svetosti pisati.

Pogosto bi rade vedele, ali ste Sveti Oče že tudi kaj slišali o naši ljubi mali Lenčici, ki je prejela Svetega Boga, ko je imela štiri leta in tri mesece. Prosila je tako pogosto za Svetega Boga, da ji naš dobri škof niso mogli prošnje odreči, in tako je prejela sveto obhajilo 6. decembra 1907. Me smo bile vse v cerkvi pričujoče in smo pele prvega sv. obhajila pesem. Ljubi sveti Oče! Me smo bile žalostne, da niste bili tukaj ta dan; spoznali bi bili, kaka čutila so nas navdajala, ko smo videle, kako je tako majhin otrok svetega Boga prejel, prav tako, kaker bi bil odrasla oseba, in kako se je njen obrazek od ljubezni ves svetil.

Pr eden je umerla, je prejela še eden in tridesetkrat sveto obhajilo. Nekajkrat je je darovala za našega svetega Očeta in za Cerkev. Vsaki dan je molila za Vas, ljubi Sveti Oče, ter za vse potrebe naše svete Cerkve.

Sveti Bog in sveta mati božja sta prišla ponjo 2. febr. 1908.

Me smo ponosne, da se vzgajamo v tisti šoli, kjer je ona živela in umerla. Me molimo k nji za vse, kar potrebujemo, in skoro vselej je pripravljena vslišati naše molitve.

Zdaj je ravno leto, odkar smo pri večerni molitvi začele devetdnevnicu, da bi nam sprosil velik čudež, da bi namreč za svoje male součenke in za vse otročiče po vsem svetu sprosil veliko milost, da bi tudi oni prejeli sveto obhajilo, ko bi bili približno toliko stari, kaker ona takrat.

Ali morebiti ni prav, če verujemo, da je bila določba o prvem obhajilu na njeno priprošnje izdana in da se imamo zahvaliti me in vsi otročiči za to ugodnost naši ljudi mali Lenčici?

Če ni napačno tako misliti, bomo presrečne, ljubi Sveti Oče, ako naredite našo malo rožico za svetničico, malo svetničico otroškega obhajila.

Naša mala Lenčica je imela cvetlice zelo rada in posebno vijolice. Zato jo nekateri imenujejo »malo vijolico najsvetejšega zakramenta«.

Ljubi Sveti Oče, me Vam ne moremo povedati vseh čudovitih reči o naši mali Lenčici, pa gotove smo, da so naše matere shranile vse njene besede.

Vsem nam je znano, kako je hrepenela po svetem Bogu in kako ga je prejela, in zdaj je prosila, da tisti Bog pride tudi k nam, in tudi me smo ga prejele. O gotovo, ona je mala vijolica najsvetejšega zakramenta!

In zdaj, ljubi Sveti Oče, Vas prosimo odpuščanja, da smo Vam vzele toliko Vašega dragega časa! ker smo Vas prosile brati to dolgo pismo. V duhu pokleknejo k nogam Vaše Svetosti in prosimo posebnega blagoslova za vse v tej hiši ter za vse otroke na Irskem in za deželo, kjer je rastle ta mala cvetlica, ljubo staro Irsko.

Našemu ljubemu Svetemu Očetu
od otrok Št. Finbarjevske šole.«

V pisanju, pridjanem temu priserčnemu pismu samostanskih šolskih otrok, omenja škof Korški, da je pismo »popolnoma njih lastno delo«. Nato nadaljuje:

»Mala Lenčica, ki o njej pišejo, je bila popolnoma nenavaden otrok. Od malega slabotna, nekoliko gerbasta ter skoro vedno boleha, je bila že od svojega tretjega leta na dalje od Boga čudovito razsvetljena. Na poseben način jo je vleklo k najsvetejšemu aljtarskemu zakramentu. Imela je navado prositi svojo postrežnico, da jo je nesla v kapelo. Ondi je ostajala dolgo kaker zamaknjena v pričujočnosti »Svetega Boga«, kaker je imenovala Zveličarja. Če je ni bilo mogoče prinesiti v kapelo, je prosila postrežnico, naj pride vsako jutro po svetem obhajilu k nji in jo poljubi. Njenemu gorečemu hrepenenju po »Svetem Bogu« sem mislil, da moram vstreči in sem ji dovolil sveto obhajilo prejeti. To je storila še večkrat, preden je umerla. Po svetem obhajilu je ostajala po več ur zatopljena v molitev, in če jo je postrežnica vprašala, kaj vender dela, je odgovorila, da se dogovarja »sè Svetim Bogom«. Do tu pismo škofa Korškega.

Kaker je bilo že naprej vedeti, so brali sveti Oče s priserčnim veseljem in ginjenjem ljubeznivo pisemce otrok. Takoj so vzeli pero ter napisali lastnoročno sledeči odgovor:

»Ljubljenim šolskim otrokom pri sestrah od dobrega pastirja v Korku priserčno voščilo h čutilom zveste ljubezni v njihovem pismu do našega zveličarja Jezusa Kristusa v najsvetejšem evharističnem zakramentu, kaker tudi najtoplejšo zahvalo za njihovo molitev za sveto katoliško cerkev in za Nas. Da bi le tudi vedno tako dobri ostali kaker njih mala tovarišica Lenčica, ki je bila že ko otrok v nebesa poklicana, kjer za vas vse moli, za srečo vaših družin, za sestre, vaše ljubljene učiteljice, za vaše predstojnike ter posebno za vašega vse časti vrednega škofa. S to željo podelimo vsem imenovanim iz serca radi apostolski blagoslov.

Papež Pij X.

Iz Vatikana 24. nomenbra 1910.«

Če tudi sveti Oče otroško priproste želje »to nebeško rožico za sveto razglasiti« do zdaj še niso mogli izpolniti, smemo vendar v pomenljivih besedah, ko pravijo o mali Lenčici, »da je bila že ko otrok v nebesa poklicana,« morebiti videti rahel migljaj, ne brez veselega upanja v to, kar ima priti.

Za zdaj obrnimo pogled v oni blagoslovljeni vert božji, ki je v njem »vijolica najsvetejšega zakramenta« tako prijetno dišala ni cvetela.

2. Pri vratih otroškega doma.

Glasno je zapel nekega sončnega majnikovega dne 1907 zvonec otroškega doma na Nedeljskem studencu. Dva uboga otroka sta stala zunaj: bleda, večja deklica z malo, skoro prozorno nežno sestrico temnih oči ob roki. Rešujoča skerb jih je bila sem pripeljala. Vrata so se odperla in prijazna sestra varatarica je obe mali kaker mati ljubeznivo sprejela.

Papirji, ki sta jih otroka prinesla seboj, so povedali, da sta iz uboge, dobre družine, ki ni imela družega posestva kaker zvesto udanost katoliški veri, ki je izza stoletji britko silo Irske preživela. Oče, Viljem Organ, je bil delavskega stanu. Po leti 1896 je bil vzel za ženo pridno dekle Marijo Aherne iz mesta Portlaw v grofiji Waterford. Njiju zakon je bil blagoslovljen z mnogimi težkimi križi, in velikim pomanjkanjem; uboštvo in domače skerbi so stiskale družinico. Eno leto po ženitvi se je oglasil naš Viljem Organ k vojakom ter bil dan h terdnjavske-

mu topništvo v Waterfordu. 1905 je bil prestavljen v Spajk (Spike), terdnjavo na otoku korškega pristanišča. Tje se je preselil sè svojo družino. Bog mu je bil dal nanreč v zakonu štiri otroke, dva dečka, Tomaža in Davida, in dve deklici, Marijo in Heleno. Najmlajša navadno mala Lenčica (Little Nellie) imenovana, je bila rojena 24. avgusta 1903 v Waterfordu, kjer je prejela nekaj dni pozneje sveti kerst. Skerbna mati je delala noč in dan za telesno dobro svojih otrok. Njena največja skerb pa je bila ta, da bi vsejala v mlada serca seme pobožnosti in čednosti. S tiho žalostjo pa je opazovala, kako je njeno zdravje, ki ni bilo nikedar terdno, čedalje bolj pešalo. Vender se je junaško vpirala boleznim; v skerbi za srečo svojih otrok je pozabila svoje lastne bolečine.

Prišlo je leto 1907. Tedaj je naredil Bog konec njenemu hiranju ter jo vzel h sebi. Jokaje je spremljala mala Lenčica z bratoma in sestro svojo mertvo mater na tiho pokopališče.

Stanovske dolžnosti niso dovolile očetu, da bi se bil posvetil vzgoji svojih nedoraslih otrok. Dobri ljudje so zato z njegovo vednostjo poskerbeli, da so bile male sirote sprejete v verske zavode za vzgojo. Tako ste prišli desetletna Marija in njena sestra Lenčica k vratom otroškega doma pri sestrah dobrega pastirja na Nedeljskem studencu.

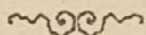
Takoj so poklicali bolniško strežnico, gospodično Hall, da preišče in sporoči, kakega zdravja ste novi gojenki. Spoznala je, da imate obe oslovski kašelj. Kazalo je torej, da je treba zdravniškega sveta.

Zdravnik je prišel, preiskal otroka ter odločil, da ju morajo prepeljati v bolnišnico. Poslali so torej po okrajni bolniški voz.

Mej tem je začela mala Lenčica britko jokati, kaker bi terpela silne telesne bolečine. Njeno slabotno telo se je vse treslo od hudega oslovskega kašlja. Postrežnica, ki je ostala pri otrocih, da bi ju varovala, jima ponudi nekaj kroglic zoper kašelj. Mala Lenčica jih je mej solzami smeje se hvaležno vzela, vender zahtevala, da tudi postrežnica eno vzame. Nato jih je nekaj dala svoji sestri in bila popolnoma zadovoljna z malim številom, ki je ostalo.

Kmalu nato je prišel bolniški voz in odpeljal obe mali bolnici v okrajno bolnišnico.

Ondi ste ostali mala Lenčica in njena sestra dolgih deset tjdnov. Sestre, ki oskerbujejo ondotno bolnišnico, in tudi zdravniki so na vso moč skerbeli za nji.

Nevera in znanstvo.

Nevera je od nekedaj več ali menj gospodovala na svetu. Po svetem Pismu že prva človeka nista verovala Bogu, ki jima je prepovedal jesti sad drevesa v sredi raja pod smertno kaznijo; verovala sta raji kači, ki je rekla ženi: »Ne bosta vmerla ne!« In jedla sta in grešila in njiju greh je podedoval ves njiju zarod, vesoljno človeštvo. Nevera, pomanjkanje terdne, žive vere v besedo božjo, je bil torej prvi greh, prvi vir vseh grehov človeškega rodu. — In kje je bil vzrok, da je bila tako hitro hudobija ljudi na zemlji tolika, da je bilo Bogu žal, da je človeka vstvaril in ga je po besedah svetega Pisma serčna žalost presunila ter je rekel: »Potrebil bom človeka, ki sem ga vstvaril, sè zemlje, pa ne le človeka, temuč tudi živino, laznino in ptice pod nebom, zakaj žal mi je, da sem jih vstvaril« —? Tudi vsemu temu ne moremo iskati vzroka drugod ko v pomanjkanju terdne vere na Boga in njegovo ostro pravičnost.

Kako se tudi pozneje v zgodbah izraelskega ljudstva pogosto vzbuja nevera do pravega Boga, odpad in malikovanje, to je splošno znano, tako, da bi bilo odveč naštevati posamezne primere; saj se celo najmodrejši kralj, Salomon, ni znal čistega ohraniti tega greha. David pa pravi v 13. in skoraj enakem 52. psaljm: »Neumnež je rekel v svojem sercu: Ni B o g a!« Ta neumnež je bil torej popoln bogotajec — in tak neumnež ni bil en sam. David pravi na dalje: »Sprideni so in ostudni v hudobiji, ni ga, ki delal dobro . . . Vsi so zašli, vsi malopridni postali: nikogar ni, ki bi dobro delal, kar enega ni.«

In ko je nastopil davno pričakovani Mesija, in spričal svoje poslanstvo z očitnimi, ne overgljivimi dokazi, ga njegovo ljudstvo vendar ni sprejelo, še najmanj višji in učenejši tega ljudstva. Zahvala za dobrote, ki jih je delil hode vse križem po deželi, za vzvišene nauke, ki jih je učil, za lepe zglede čednosti, ki

jih je dajal, je bil naposled kervoločni krik: »Križaj ga, križaj ga!« Takega, križanega, Kristusa pa si Judje seveda niso želeli, takega niso pričakovali, še menj so paganski narodi takega človeka hoteli za svojega Boga in zveličarja, Judom je bil v pohujšanje, drugim narodom nespamet; le po posebni milosti božji poklicani Judje in Gerki so spoznali v Kristusu božjo moč in božjo modrost, in mej temi »niso bili mnogi modri po mesu, ne mnogi mogočni, ne mnogi imenitni, ampak kar je nespametno pred svetom je Bog izvolil, da osramoti modre, in kar je slabo pred svetom, je Bog izvolil, da osramoti, ker je mogočnega, in kar je neimenitno in zaničljivo pred svetom, je Bog izvolil, in kar je nič, da odpravi to, kar je, da se ne bo nihče hvalil pred njegovim obličjem.« (1. Kor. 1, 26—29.)

Ali Kristus je naročil svojim učencem, naj gredo in evangelij oznanjujejo po vsem svetu; kedor bo veroval in bo kerščen, bo zveličan; kedor pa ne bo veroval, bo pogubljen. To oznanilo so tudi mej malikovavci mnogi z veseljem sprejeli, ker so bili že davno zgubili vero v svoje stare bogove in njih nezasluzeno češčenje. To velja zlasti o izobraženiših izmej Gerkov, ki so bili jako bistrourni tuhtavci in zato ne berž zadovoljni se vsakim lepim naukom, kaker je sv. Pavelj na Areopagu v Atenah sam moral skusiti. Tudi kerščanski nauk so torej mnogi taki možje po svoje razumeli in različno zavijali in previjali, prav ali napak dopolnjevali in neketeri so si znali pridobiti za svoje nove nauke mnogo priveržencev in nasledovancev. Tako je nastalo brez števila krivih ver, ki jih je Cerkev obsodila na vesoljnih zborih in izločila iz mej sebe. Pa s tem seveda prepиров in bojev in sovraštva ni bilo konca; saj so se neketera take ločine ohranile po jutrovih deželah vse do naših dni.

Njim, kaker tudi vsi tako imenovani pravoslavni jutrovski Cerkvi, sicer ne smemo očitati nevere; vender popolna njih vera ni in više izobraženi, zlasti škofje imajo gotovo dolžnost skrbeti za poravnanje in zedinjenje s katoliško Cerkvijo, saj je Kristus le eno Cerkev postavil za ves svet, ne toliko in toliko različnih, ločenih in skreganih mej sabo.

Hujše, mnogo hujše pa ko z ločenimi jutrovci je z Lutrom in njegovim protestantovstvom in kar se je do današnjega dne iz njega izcimilo. Tu imamo v resnici prvi vzrok in vir vse

sedanje verske mlačnosti, vse nevere, ki se dan današnji tako mogočno širi po kerščanskem svetu, žal! tudi mej katoliškimi narodi.

Bog je pripustil, da se je na Nemškem vzdignil mož, ki je raztergal rimsko-katoliško Cerkev na dvoje in neizmerno škodo naredil zapadnemu kerščanskemu svetu. Zakaj je Bog to pripustil, on sam najbolje ve; morda v kazen, morda tudi v dosego dobrega namena. Morda v kazen! V katoliški Cerkvi se je tepelo tedaj mnogo, kar ni bilo po volji božji; ne le svetovni gosposki je bilo mariskaj po pravici očitati, ne le kraljem in cesarjem, temuč tudi duhovščini, tudi škofom in papežem. Tudi te je bila nekoliko okužila nevera, ki se je širila že pred Lutrom po zapadnih deželah zlasti po gerških učenjakih, ki so bežali pred Turki iz Carigrada in sè staro pagansko učenostjo in umetnostjo tudi staro pagansko dvojljivost in razuzdanost raznašali po kerščanskem svetu. To je bila s francosko besedo navadno tako imenovana *renesansa*, ki je zlasti v Italiji in celo na papeškem dvoru cvela. Kedo bi se čudil, da je Bog poslal kazen? Pa morda je Bog tudi v dosego dobrega namena dopustil kar se je zgodilo. Katoliška Cerkev je bila po toliki nesreči na Nemškem prisiljena sklicati vesoljni zbor v Tridentu, ki je v resnici postavno izvel, kar so hoteli Luter in njegovi pomagači izvesti na svojo roko, po svoji glavi in svoji nespameti.

Ali kaker je ta vesoljni cerkveni zbor dobro poskerbel za kristijane, ki so stari katoliški cerkvi zvesti ostali, odpadlih milijonov ni mogel pridobiti več, ljuljka, ki jo je Luter zasejal se je krepko prijela in mogočno razrastla po Nemškem in vseh severnih kraljestvih evropskega zapada; Angleži in Holandci so jo zaplodili tudi po severni Ameriki in po mnogih deželah njih oblasti podložnih v drugih delih sveta. Seveda ni ostala Lutrova Cerkev edina v njegovem nauku; razdrobila se je na nepregledno množico raznih cerkvic. Kako se ne bi bila razdrobila? Saj je Luter učil, da ustnemu izročilu stare katoliške Cerkve sploh ni nič verjeti; le to velja, kar je v svetem Pismu zapisano! Pismo pa sme brati in preiskovati in razlagati vsak po svoji glavi in pameti. To se pravi pač, da ima vsaki verovati to, kar se njemu verjetno zdi. Sicer se je skušalo semtertja določiti verske nauke, ki bi se jih naj vsi deržali; ali tla so bila omajana in vrata neveri na stežaj odperta.

Da take razmere mej protestanti niso ostale brez vpliva tudi na katoličane, zlasti v višje izobraženih stanovih, kedo bi se temu čudil? Glavno gnezdo nevere je bilo v 18. stoletju v Parizu. Tam so tedaj Voljter, Rusó, Dideró in drugi besni sovražniki Kristusovi pisali svoje divje napade zoper kerščansko vero in katoliško Cerkev. Nasledek je bila grozovita francoska revolucija. Peklensko »razvitljeni« Francozi so zaverгли svojega Boga in molili svojo noro pamet v podobi nage nečistnice, ki so jo stavili v altarje. Odstavili so svojega kralja in vmorili njegga in kraljico, in morili dalje vse vprek v imenu »slobode, enakosti in bratovstva«. Bog je pripustil to blazno zverinstvo — pač v očiten zgled, kaj je človek brez vere, brez Boga.

Vender se je francosko brezverstvo naglo širilo po vsi Evropi (tudi naša domovina ni ostala izuzeta), po vsem izobraženem svetu. In vse do današnjega dne traja ljuti boj zoper vero in Cerkev, zdaj tu zdaj tam z večjo silo in grozovitostjo. Težak boj za nas — zlasti odkar se mogočno posvetno znanstvo stavi na stran nevere. Res je namreč, da se je nekedaj mariskaj v svetem Pismo sploh umelo v besednem pomenu, kar v tem pomenu ni in ne more biti resnično. Tako se je odločila za tak pomen celovitemu papeževem neka rimska skupščina v znani Galilejevi zadevi l. 1616, seveda v skerbi za pravo vero, ali v resnici le na veliko škodo veri. — Znanstvo je zmagalo in še dan-današnji se sklicuje na to zmago in zajema iz nje pogum v boju zoper vero in Cerkev. Seveda, ali se suče sonce okoli zemlje, ali zemlja okoli sonca, to se naše vere in našega dušnega zveličanja nič ne dotiče, v taki reči je mogla skupščina odločiti tako ali tako, ne da bi bila prizadeta cerkvena ali papeška nezmotljivost; ali na to nasprotniki vere ne mislijo tako natanko. Oni so prepričani, da se je Cerkev zmotila tu in se moti ravno tako tudi v vsem drugem, kjer ne priznava njih nauka.

In da je njih nauk v poslednjih časih silno napredoval, tega ne more nihče tajiti; to dokazujejo tudi jasno ko beli dan vse mnoge presenetljive najdbe preteklega in sedanjega stoletja. Kedo bi se čudil, ko vidi, kako so naravoslovci ponosni na res velikanski napredek svojega znanstva in ne odstopijo lahko tudi od najprederzniših dozdevanj, ki segajo daleč čez meje njih znanstvenega polja? To je gotovo popolnoma očitno, da oni iz

svojega znanstva ne morejo nič vedeti o prvem začetku sveta ali človeštva. In vendar so se sè vso gorečnostjo oprijeli Kant-Laplasove teorije in Darwinovega boja za obstanek in v novejšem času Hekljevega in Ostvaldovega monizma. Ke bi bil Darwinov, Hekljev in Ostvaldov nauk resničen, bi seveda bila naša vera zmota in Cerkev zastarela človeška vstanova. In prav to žele doseči mnogi, ki se boje pravičnega sodnika in jim je Cerkev le nadležna svarivka. — Človeško serce je pač od nekedaj k hudemu nagnjeno in ne terpi rado vezi, ki ga zaderžujejo. Zlasti pa se dandanašnji na visokih šolah zahteva sloboda učenja in naj menj se dajo druge tako imenovane fakultete voditi in vladati bogoslovni, kjer se je še ohranila. Po »napredniših« deržavah je namreč ni več in tudi drugod jo druge že komaj priznavajo za enakopravno.

Na posvetnih vseučiliških fakultetah se torej zlasti plodi in goji nevera in boj zoper vero in Cerkev; od tam se širi na srednje šole, gimnazije, realjke, učiteljišča itd. Mej odrasle po mestih in po deželi jo raznašajo slabe knjige in časopisi; mej socialjne demokrate so jo razširili njih poglavarji. Od cerkve ločene deržave vzgajajo celo že mladino v začetnih šolah v neveri in zaničevanju vsega, kar se tiče Boga in Cerkve, tako zlasti francoska in portugalska republika; neverni stariši pa tudi drugod skerbe, da se jim ohranijo otroci v neveri in nevednosti in zaničevanju vsega božjega in cerkvenega.

V naši domovini, hvala Bogu, seveda nismo še tako daleč napredovali; po naših vseučiliških in tudi po drugih šolah se te reči, kaker je videti, tudi celo na boljše obračajo; brezverskim burševstvom ali akademiškim društvom se vsaj blizu povsod nasproti stavijo katoliška, ravno tako brezverskim akademiškim časopisom v katoliškem duhu pisani. Tudi po višjih razredih srednjih šol bi vtegnilo biti zdaj boljše kaker je bilo pred 20, 30, 40 leti. Da mladenič v višjih razredih tako od učiteljev, kaker od tovarišev in drugih, ki pride ž njimi v dotiko, mariskaj sliši, da mariskaj bere, mariskaj tudi sam vgane, kar mu dela dvojbe in pomiselke, to je pač gotovo. Njegova vera ni več tako lahka, kaker priprostega človeka ali otroka, ki malo ali nič ne misli in težav in nasprotji ne vidi. V nevarnosti je tudi gotovo, da jo zgubi, ako ne najde modrega prijatelja, ki mu pokaže pravo pot. V otročjih letih se je morda učil v Zgod-

bah sv. Pisma, da je Bog v 6 dneh vstvaril svet in vse, kar je na njem. Pervi dan je vstvaril svetlobo in jo ločil od temé. Svetlobo je imenoval dan, temo pa noč. Sonce, ki zdaj dan dela, in mesec in zvezde, je vstvaril pa še le četrty dan. Ko otrok je to veroval po besedi in čerki; ko mladenič ne more več tako lahko. V otročjih letih se je učil, da »je naredil Gospod Bog človeka iz ila zemlje in je vdihnil v njegovo obličje duha življenja.« Mislil si je to po besedi, da je namreč Bog sè svojimi rokami naredil najprej mrtvo človeško telo iz ilovice ali glin, potem je dihnil v obraz ali usta tiste mrtve podobe in podoba je oživela, glina se je spremenila v človeško meso in kri in kosti itd. — Ko mladenič pa ve, da bi to po naturnih postavah ne bilo mogoče in naturnih postav se Bog derži, ker jih je sam postavil. V poseben namen seveda lahko odstopi od njih, ker je vsegamogočen, ali brez vzroka tega ne stori, ker je neskončno moder. Kerščanski mladenič si bo torej, ko začne samostojno misliti, iz navedenih svetopisemskih besed izluščil ko bistvo le to versko resnico, da je prvi človek po božji volji nastal iz zemeljske tvarine po poti naturnega razvoja in naravnost od Boga prejel nad vsako drugo življenjsko moč visokó vzvišeno pametno dušo. Ali mariskateri mladenič se spomni navedenih besed in misli na njih besedni pomen in ne veruje!

Podobno bi bilo lahko naštetí mnogo mnogo primerov, ko more mladenič v višjih razredih tudi brez posebnega tujega vpliva zajti v velike težave sè svojo nekedanjo otročjo, plitvo in poveršno vero. Srečen zavod, ki ima v dotičnih razredih za ta nauk previdnega, modrega učitelja, ki ne gleda zlasti le na to, da »vzame«, kar je po učni knjigi predpisano, in ne odpravlja vgovorov le z grajo, ki se tudi ne sklicuje le na kanone in koncilije, ampak skuša zlasti pridobiti serca in zaupanje svojih učencev ter jih z ljubeznijo in poterpežljivostjo voditi po pravem potu. S tem nočemo učiti ali opominjati dotičnih gospodov, temuč le svoje veselje razodeti, da gre, kaker rečeno, očitno na bolje. Prav posebno nas mora veseliti tudi, da se katoliško obrambno slovstvo (apologetična literatura) lepo množi; seveda se godi to zlasti v nemškem in francoskem jeziku. Neketere take knjige smo že omenili in priporočili v naših lanských dotičnih spiskih. Tu pa bodi omenjena še ena, ki nam je te dni prišla v roke. Priporočamo je sicer sploh ne, ker je za navad-

nega izobraženega človeka v mnogem nerazumljiva, vendar je vredna, da jo tu omenimo, ker lepo priča, da pravi naravoslovci niso tolikanj nasprotni veri, kakor bi kedo mislil, in da se resno znanstvo celo naravnost bliža katoliškemu verskemu stališču. Naslov ima ta:

»Die Welträtsel im Lichte der neueren physikalisch-chemischen und astronomischen Forschung - Betrachtungen eines modernen Naturforschers von Prof. P. Joh. Müller Zwickau, Sa. Wien. Teschen. Leipzig Verlag von Karl Prochaska 1912«.

Obsega šest poglavji in na koncu nekoliko opomb. V naš namen stoj tu konec poslednjega poglavja prosto poslovenjen. (O priliki bomo iz njega morda kaj več povedali):

»Wallace« — uči prof. Müller, — »sklepa, da so tako vgodni življenjski pogoji kakor na naši zemlji težko kje najti v vesoljnem svetu. Preiskava meteoritov (z obnebjem padlih kamnov), opazovanje zvezdnatega neba z daljnogledom in spektroskopom (orodjem za razkrajanje zvezdne luči v namen spoznanja pervin, ki so v zvezdni tvarini) kaže, kakor je videti, da (W.) prav sodi. Zato pravi tudi naravnost, da je najvažniše, kar je spričalo njegovo delo, to, da se je človek ko verhunc zavednega življenja le tukaj na zemlji razvil in razviti mogel. Po tem takem pa je vesoljni svet nastal edino v ta namen, da so mogli postati tu na zemlji ljudje, neštete množice živih, pametnih, z nravnostjo in duhom obdarjenih bitji neomejenih možnosti življenja in sreče.

Pomislimo zdaj: Ob koncu visoko izobraženega devetnajstega veka je terdil monizem (bogotajstvo), da je človek nastal po čisto živaljskem razvoju na majhnem, neznatnem, čisto ob strani ležečem nebem telesu, prašek v neizmernosti. Naziranje sv. Pisma, ki stavi človeka v središče sveta, da je odpravljeno za vselej.

Kolika nepričakovana prememba! Ob začetku še izobraženišega dvajsetega stoletja, ki je za lep kos dalje napredovalo, oznanjuje znanstvo v popolnem soglasju sè svetim Pismom, da je človek, koliker vemo, bitje samo zase, ki se ne da primerjati z nobenim drugim, človek, keterega misli preletavajo vesoljni svet, ki si je spravil v službo moči oživljene in neoživljene nature in jih po svoji prosti volji obrača, človek, ki skuša rešiti uganke sveta v vročem, neprestanem trudu, v čiger vmerljivi

odeji prebiva duhovna moč, ki se z nobeno kemično-fizikaljno ne da primerjati, moč, ki dela čuda nad čuda, ki naturo po svojem leposlovnem okusu spreminja,*) kaker bi bila drugi stvarnik. In kedo nam je dal to moč, ali brezvoljna natura? Nikaker ne! In kedo je naposled ves svet vstvaril, sè vsem, kar je na njem? Kedo je veliki umetnik, keterega dela v natori občudujemo?

O tem nas uči veliki pesnik-modroslovec Š i l e r, ko pravi:

»Umetnika ne opazimo, on skriva
V postave svoje večne se ponižno,
Te vidi sloboduh, ne njega. »Čemu
Dé »B o g? Saj si je sam zadosti svet!« —
In bolj ga ni kristjanova pobožnost
Ko ta neverska kletev počastila.«

Pesnik hoče pač reči, da so natorne postave tako modre in mogočne, da morejo na videz Boga samega nadomeščati; ali kedor misli, da take postave niso od Boga, temuč same od sebe, ta človek Boga preklinja.

Podobno sodijo, kaker beremo v knjigi nadalje, tudi najučenejši naravoslovci.

Veliki fizijolog J a n e z M ü l l e r pravi: »Toliko organizirajoče modrosti, kaker se je v razvoju posamezne cele noter do možganskega orodja človekovega razodeva, ni mogoče, da bi se nadomestilo po primerjanju, podedovanju in plemenski izbiri, da naj bi mogli ko čas razvoja na tisoče milijonov let pripustiti.«

R e i n k e: »Bog se razodevlje v rastlinah in živalih, kaker se razodevlje človeški duh v elektrodinamičnem stroju, v simfoniji, v kipu. Kaker so ta umetna dela izjave človeškega duha, tako je živa natura izjava božja, po kateri govori z nami v svojem jeziku.«

v. B a e r: »Natura je mislečemu opazovavcu nadaljevano razodevanje nedosegljivega pravzroka.«

U n r u h: »Edina do zdaj najdena rešitev svetovnih uganek je pojem B o g.«

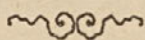
D u B o i s R e y m o n d: »Vesoljnost je veliki organizem, ki ga vlada mogočna psihična (duševna) moč. Duh je v vsem, v njem živimo, v njem se gibljemo in smo.«

*) To se kaže ne le v cvetličnem, temuč tudi v krajinskem vertnarstvu ki v Zveznih državah puščo v pravi raj spreminja (narodni parki).

Flammarión: »Čisto mehanična razlaga nature ni zadosti; v vesoljnosti je še nekaj družega ko tako imenovana materija. Neko ob enem dinamično in psihično načelo vlada ta svet«.

»Pravzrok«, »psihična moč«, »ob enem dinamično in psihično načelo« — to so jako učene besede, pa ne pomenijo nič družega ko Bog. Prav sklepa torej prof. P. Janez Müller: »Zakaj bi pa tega načela, ki se vender v vsem svetu razodevlje, ne smeli imenovati Boga? Ali morda zato, ker ga sè svojimi omejenimi čuti ne moremo zapopasti? Bog je pač duh in kateri ga molijo, naj ga torej v duhu in resnici molijo.«*)

Po vsem tem mislimo da je zadosti očitno, da učenjaki in zlasti naravoslovci nikaker niso kar od kraja bogotajci in neverniki. Kedor bi se hotel tega še obširniše prepričati, temu priporočamo ravno kar v 3. in 4. popravljenem in pomnoženem izdanju izešlo lahko umljivo knjigo »Das Christentum und die Vertreter der neueren Naturwissenschaft. Von K. A. Kneller S. J. — Freiburg, Herder«. Stane vezana 6 M.

Drobtinice in odlomki iz kerščanskih nauk in pridig Jožefa Škrinjarja.

P. H. R.

Iz 2. sešitka „O veri“.

(Dalje.)

XXIV.

»Bog je vseveden... njemu je znano vse: vse preteklo, vse pričujoče in vse prihodnje, on pozná vse naše najbolj skrite in skrivne misli in želje; njemu se nemore celo nič prikriti... Naj nas ta resnica potolaži keder nas ljudje po krivici hudo sodijo in obrekujejo. Spomnimo se takrat, da je naša nedolžnost Bogu dobro znana.

*) Pod čerto je dostavil prof. Müller: »Svoj najzvvišeniši izraz je našla ideja Boga v kerščanstvu, ki je torej tudi kuljturna religija, ki ji ni enake, ki bo gotovo še enkrat vso zemljo osvojila«.

Delajmo radi dobro tudi na skrivnem, tudi če nobeno človeško oko naših dobrih del ne vidi; Bog vender ve za nje. Varujmo se pa tudi na skrivnem kaj hudega misliti ali storiti, ker, o kristjan, če tudi obeden človek tvojih ostudnih misli ne pozna, in tvojih pregrešnih djanj ne vidi, so vender vsevednemu Bogu vse tvoje gerdobije očitne, ke bi jih tudi na samem in v najbolj gosti temi počenjal.«

XXV.

»Bog je neskončno moder Drugi zgled božje modrosti. Vsaka žival . . . kmalu zraste, da si more sama živeža iskati in ne potrebuje dolgo pomoči svojih starišev . . . Samo človek veliko let po rojstvu pomoči svojih starišev potrebuje. Novorojeno dete si samo ne mora prav nič pomagati. Otrok je do sedmega leta, ali pa še dalje, skoraj za nič. To je pa znamenje velike modrosti božje. Ker ke bi živali tako počasi rastle kaker človek, kako malo mladičev bi tako svojo visokost doseglo, ker na stare živali se vedno strelja vedno jih vbijajo. Ke bi žival še le pri dvajsetem letu dorastla, kaker ljudje, kako dolgo bi moral gospodar čakati, da bi od nje kak dobiček imel. Glejte kako modro in ljudem v prid je Bog to naredil.

Ke bi pa človek tako naglo odrastel kaker druge živali in ke bi tako malo časa pomoči od svojih starišev potreboval, bi se otrok sam na svojo moč zanašal, bi ne hotel svojim starišem pokoren biti, bi očeta in mater, kaker ptičica, zapustil, in sivi oče ter od starosti opešala mati, bi od otrok nobene pomoči ne imela . . .

Bog je jako modro odredil, da otroci počasi rastejo, da dosti let vživajo pomoč svojih starišev, da se tako privadijo stariše ljubiti, spoštovati in jih nigdar brez pomoči ne pustiti.

Kako modro je naredil Bog vse na svetu! Zato je vže kralj David sè začudenjem rekel: Bog, kako velika so tvoja dela, vse si modro vredil!«

XXVI.

»Morda si bo pa gdo tukaj mislil: Ako je Bog tako moder, da vse prav obrača, zakaj je pa vender toliko zlega na svetu, zakaj On toliko hudega pripušča?

To je zato, o kristjan, da z nadlogami grešnike od grehov odvrata, pravične pa poskuša in v dobrem vterdi.

Marsiketeri grešnik v zdravju nič ne pomisli ne na Boga ne na dušo ne na večnost, še le keder ga bolezen zadene mu začnejo dobre misli prihajati.

Pravični se pa v križih, če jih voljno prenaša, zmirom boli v dobrem vterjuje. Koliko zasluženja n. pr. ima pred Bogom pobožna žena, ako poterpežljivo živi s hudobnim, zapravljivim možem, vzgaja otroke v strahu božjem, in vse druge kerščansko dolžnosti sveto izpolnjuje! Tako je res, kar pravi sv. Pavelj: Keteri ljubijo, njim se vse dobro izide.«

XXVII.

»Ker vemo, da je Bog neskončno moder, nas mora ta resnica pomiriti, keder se nam kaj hudega zgodi.

Keder ti dobri stariši vmerjejo, keder te Bog z vboštvo obišče, keder ti hudo bolezen pošlje ali keder te kaka druga nesreča zadene, nikar nezmerno tarnati. Ne žaluj preveč, ampak potolaži se z mislijo, da je Bog neskončno moder in da bi ne bil te nadloge dopustil, ke ne bi bil imel modrega vzroka in ke ne bi bil predvidel da je to za te dobro in koristno.

XXVIII.

»Bog je vsegamogočen, more storiti vse, kar koli hoče, njemu ni nič nemogoče

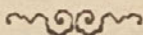
Od Boga pride rodovitnost in nerodovitnost zemlje, zdravje in bolezen, sreča in nesreča. On vojske vzdiguje in zopet mir napravlja. On daje vojakom moč, da sovražnike premagajo. On v človeku dobro voljo vzbuja, da opravlja dobra dela. On podeli grešnikom milost, da se spreobernejo, in če jim Bog milost odreče, potem so vsa ljubezniva opominjevanja spovednikov zastonj, in vse naše pridige nerodovitne, tudi ke bi si mi gerla razupili.

V rokah vseмогоčnega Boga je torej vse; kar on hoče, to se zgodi, česer pa on noče, to se nigdar zgoditi ne more . . .

Kaj pa naključje? . . . Ako se naložen voz zverne in voznička stare, praviš ti, da se je ta nesreča po naključju prigodila, toda povem ti, da se brez volje božje nič ne prigodi.

Najmanjši dogodki, katerih vzroki so nam neznani, se le po

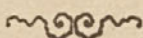
volji božji zgodijo. »Niti vrabec ne pade na zemljo brez volje vašega nebeškega Očeta, in lasje vaše glave so vsi sešteti, pravi Kristus.

Priporočilo v molitev.

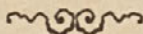
V pobožno molitev se priporoča rajna tretjerednica svetogorske skupščine Jožefa (Elizabeta) Pavlin iz Gergarja, ki je vdana v voljo božjo prenašala svojo dolgo bolezen; pokojni udje mariborske skupščine: Marija Gracej iz Tinja, Marija Lešnik iz Frama, Marija Hojnik iz Frama, Jozefa Možič iz Lučan.

Priporoča se tudi A. T. v Mariboru, da bi bile njegove prošnje vslišane; N. D. priporoča svojo bolno sestro za ljubo zdravje in njenega terdovratnega moža za spreobrnjenje, tudi svojo bolno prijateljico A. G., da bi ozdravela.

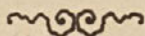
Zahvalo za vslišano molitev

naznanjajo: M. Č. v Bledu; Fr. Z. iz zatiške skupščine, da je priporočivši se sv. Frančišku počasi popolnoma ozdravela; neka oseba, da je bila po priprošnji Matere Milosti v Mariboru rešena iz vsake zadrege; Ivana Grafus v Št. Jurju ob južni železnici za ozdravljenje; Neža Dragoner, postrežnica v Mariboru, da se ji je po priprošnji Matere Milosti, sv. Frančiška in sv. Antona in po presvetem Sercu Jezusovem povernilo zdravje, da more vsak dan k maši hoditi in vsaj lahka dela opravljati. (Zahvala s popolnim podpisom obljubljena.)

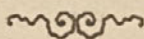
Za kitajski misijon

so nadalje k nam poslali: Frančiška Zupanec 40 v; neimenovan: 2 K; Fr. Tomsig v Gradiški: 5 K 50 v; Josip Fuřlani: 1 K; Neža Zorman: 1 K 50 v; Ana Lampe v Ameriki: 24 K; Marija Hočevar: 1 K; Urška Tomažič: 10 K.

Za cerkev sv. Elizabete

neimenovan: 1 K.

Rimsko - frančiškanski koledar za leto 1913.

Mesec januarij ali prosinec

<p>1. sreda: novo leto. V. O. P. O.
 2. četertek: osmina sv. Štefana, m.
 3. petek: osmina sv. Janeza ev.
 4. sobota: osmina nedolžnih otrok.</p> <hr/> <p>5. nedelja, sv. Telesfor, p. m.
 6. pondeljek: razglašenje Gospodovo, V. O. P. O.
 7. torek: mej osmino razglašenja Gospodovega.
 8. sreda: mej osmino razglašenja Gospodovega.
 9. četertek: mej osmino razglašenja Gospodovega.
 10. petek: mej osmino, bl. Egidij, sp. 1. r.
 11. sobota: mej osmino, sv. Higinij, p. m.</p> <hr/> <p>12. nedelja, 1. po razglašenju Gospodovem.
 13. pondeljek: osmina razglaš Gosp.
 14. torek: presv. ime Jezus. P. O.
 15. sreda: sv. Pavel, puščavnik.
 16. četertek: sv. Berard in tovariši, m. 1, r. P. O.</p> | <p>17. petek: sv. Anton, opai., spomin sv križevega pota. V. O. P. O.
 18. sobota: sv. Petra stol v Rimu.</p> <hr/> <p>19. nedelja, 1. predp. sv. Kanut m.
 20. pondeljek: sv. Fabij n in Sebastijan, m.
 21. torek: spomin molitve naš. G. J. Kr., sv. Agneža, d. m.
 22. sreda: sv. Vincencij in Anastazij, m.
 23. četertek: zaroka bl. dev. Marije.
 24. petek: sv. Timotej, šk. m.
 25. sobota: spreobrnjenje sv. Pavla.</p> <hr/> <p>26. nedelja, 2. predp., sv. Polikarp, škof m.
 27. pondeljek: sv. Janez Krizostom, šk. cerk. uč.
 28. torek: spomin terpljenja našega Gosp. J. K.
 29. sreda: sv. Frančišek Saleški, šk. cerk. uč.
 30. četertek: sv. Hijacinta, dev. 3. r. P. O.
 31. petek: bl. Ludovika, vd. 3. r. P. O.</p> |
|---|---|

Opomba: **P. O.** pomeni popolnoma odpustek za vse verne v cerkvah treh redov sv. Frančiška.

P. O. pomeni popolnoma odpustek samo za 1. 2. in 3. red sv. Frančiška.

V. O. pomeni vesoljno odvezo s popolnoma odpustkom za 1., 2. in 3. red sv. Frančiška.

Nihil obstat P. Constantinus Luser, — Nihil obstat, P. Guido Rant, dr. theol. Impriuatur. P. Angelus Mlejnik, Min. Prov.